

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

30/7/2020

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ: αποτελεί την παθολογική προσήλωση στο έθνος και στα εθνικά ιδεώδη ακόμα και όταν αυτά πραγματοποιούνται πλήττοντας άλλα έθνη. Είναι η φανατική προσκόλληση στο έθνος και η πίστη ότι αυτό είναι ανώτερο από τα άλλα έθνη, τα οποία θεωρούνται κατώτερα και υποδεέστερα. Είναι συνώνυμος του σοβινισμού και συνδέεται με επεκτατικές τάσεις.

ΕΘΝΙΣΜΟΣ: αποτελεί τον αγνό πατριωτισμό, τη φιλοπατρία. Είναι η συνείδηση ότι το άτομο ανήκει σε ένα έθνος και η πίστη στα εθνικά ιδεώδη δηλαδή της κοινής γλώσσας, της ιστορίας, του πολιτισμού, χωρίς την υποτίμηση και η περιφρόνηση των άλλων εθνών. Διακρίνεται από ευγένεια και δε διαιρεί τους λαούς, αλλά τους ενώνει.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ

- Αποτελεί μορφή ρατσισμού, αφού είναι φανατικός πατριωτισμός και οδηγεί σε ακραίες και επιθετικές μορφές συμπεριφοράς.
- Οι εθνικές μειονότητες και οι αλλοεθνείς θεωρούνται απειλή για το έθνος και οι εθνικιστές τους αντιμάχονται.
- Ο εθνικισμός είναι αντίθετος με τις επιμεixίες και τις αλληλεπιδράσεις των πολιτισμών και τάσσεται υπέρ της καθαρότητας του έθνους, χωρίς αλλοιώσεις.

ΑΙΤΙΕΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ

- Στη σύγχρονη επόχή, έχει αυξηθεί το μεταναστευτικό ρεύμα. Ο διογκούμενος αριθμός των μεταναστών οδηγεί σε έξαρση της ξеноφοβίας των αυτόχθονων που θεωρούν ότι απειλούν την ασφάλεια και την εργασία τους.
- Συχνά, τα πολιτικά πρόσωπα διακρίνονται από λαϊκισμό και δημαγωγία και οξύνουν την ξеноφοβία, το ρατσισμό και τον εθνικισμό, προκειμένου να αποπροσανατολίσουν το λαό από τα πραγματικά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Επικρατεί αντιδημοκρατική πολιτική εξουσία που ευνοεί τον εθνικισμό.
- Η παγκοσμιοποίηση προβάλλεται με ισοπεδωτικά για τους λαούς χαρακτηριστικά και πολλές φορές οι πολίτες αντιδρούν οδηγούμενοι στον εθνικισμό θεωρώντας ότι έτσι αντιστέκονται στην πολιτιστική και εθνική αλλοτρίωση.
- Η αύξηση των κοινωνικών προβλημάτων και κυρίως της ανεργίας και η οικονομική κρίση οξύνει τη δυσανεξία των γηγενών που θεωρούν υπεύθυνους τους ξένους. Άλλωστε, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και οι πολιτικοί αρχηγοί προβάλλουν τους αλλοδαπούς ως κύριους παράγοντες των προβλημάτων για να εξυπηρετήσουν πολιτικές σκοπιμότητες.
- Οι κύριοι φορείς κοινωνικοποίησης, η εκπαίδευση, η οικογένεια και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συχνά αναπαράγουν εθνικά στερεότυπα και εθνικές προκαταλήψεις και εξάρουν το εθνικιστικό φρόνημα.
- Η απουσία πνευματικής καλλιέργειας και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο καθιστά το άτομο ευάλωτο στην εθνικιστική προπαγάνδα.
- Η γενικότερη κρίση του πολιτισμού και των αξιών οδηγεί τα άτομα στην απογοήτευση και ευνοεί την υιοθέτηση εθνικιστικών αντιλήψεων.

- Τα ιστορικά κατάλοιπα του παρελθόντος και η επιβίωση στερεοτύπων από παλαιότερα μίση και έχθρες των λαών μπορεί να αυξήσει τον εθνικισμό.
- Τα ισχυρά κράτη ευνοούν τις εθνικιστικές αντιλήψεις προκειμένου να αυξήσουν την πολιτική και οικονομική τους επιρροή.
- Η ένδοξη ιστορία ενός λαού ευθύνεται για εθνική αλαζονεία και εντείνει την περιφρόνηση και τον εθνικισμό.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ

- Απειλείται η διεθνής ειρήνη και διαταράσσονται οι σχέσεις μεταξύ των λαών. Μάλιστα πολλές φορές νομιμοποιούνται οι επεκτατικές βλέψεις για την εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος. Η φιλική επικοινωνία των λαών αντιμετωπίζει εμπόδια.
- Ευνοείται ο φανατισμός, η μισαλλοδοξία, η ξενοφοβία και ο ρατσισμός. Αναπτύσσεται η βία και η καχυποψία και συνεπώς πλήττεται η δημοκρατική λειτουργία μίας κοινωνίας.
- Ο εθνικισμός είναι υπεύθυνος για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υιοθετείται το συμφέρον του ισχυρού.
- Ο πολιτισμός οδηγείται σε στασιμότητα και οπισθοδρόμηση, καθώς το έθνος περιορίζεται και περιχαράκωνεται σε συγκεκριμένα πλαίσια.
- Εμποδίζεται η συνεργασία μεταξύ των λαών και τα έθνη δεν μπορούν να καρπωθούν τα παγκόσμια επιτεύγματα του πολιτισμού, εξαιτίας της αλαζονικής απόρριψης κάθε ξένου στοιχείου.
- Οι πολίτες οδηγούνται σε πνευματικό σκοταδισμό, ενώ περιορίζεται η κριτική τους σκέψη και γίνονται έρμαια των λαϊκιστών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ

- Η παιδεία και το εκπαιδευτικό σύστημα έχει χρέος να διαμορφώνει κριτικά σκεπτόμενους πολίτες, ικανούς να αντισταθούν στο δογματισμό. Οφείλει να τονώνει την εθνική ταυτότητα αλλά να επισημαίνει και τα στοιχεία που ενώνουν τους λαούς, να καλλιεργεί το σεβασμό στη διαφορετικότητα και να αναδεικνύει την πολυπολιτισμικότητα.
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι καλό να προβάλλουν υπεύθυνα και με ευαισθησία τα χαρακτηριστικά των άλλων εθνών, να είναι απαλλαγμένα από εθνικιστικές υπερβολές και προκαταλήψεις και να ενισχύουν τις πολιτιστικές ανταλλαγές που επιτρέπουν την προσέγγιση των λαών.
- Το ίδιο το άτομο είναι απαραίτητο να προσπαθεί να απαλλαγεί από εθνικά στερεότυπα και να διακρίνεται από ευσυνειδησία και αμεροληψία.
- Οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει να καταδικάζουν τον εθνικισμό με επιβολή κυρώσεων, διαρκή επαγρύπνηση και κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους. Το διεθνές δίκαιο είναι αναγκαίο να ισχύει αμερόληπτα για όλους.
- Οι πνευματικοί άνθρωποι οφείλουν να ευαισθητοποιούν τους πολίτες και να αποκαλύπτουν την ανεπάρκεια του εθνικισμού.